

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

78000 Banja Luka, Vuka Karadžića 4
Republika Srpska, BiH
Tel: +387(0)51/247-408
Faks: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Javnog preduzeća
„Putevi Republike Srpske“ d.o.o. Banja Luka
za period 01.01-31.12.2020. godine**

Broj: RV064-21

Banja Luka, 08.12.2021. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja.....	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	4
	Izvještaj o reviziji usklađenosti	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	8
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	9
	1. Uvod	9
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja	9
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	9
	4. Nabavke	12
	5. Priprema i donošenje plana poslovanja i finansijskog plana.....	13
	6. Finansijski izvještaji.....	13
	6.1. Bilans uspjeha	13
	6.1.1. Prihodi.....	14
	6.1.2. Rashodi	15
	6.1.3. Finansijski rezultat.....	20
	6.2. Bilans stanja	20
	6.2.1. Aktiva	20
	6.2.2. Pasiva	23
	6.2.3. Vanbilansna evidencija.....	27
	6.3. Bilans tokova gotovine.....	27
	6.4. Vremenska neograničenost poslovanja	27
	6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	27
	6.6. Napomene uz finansijske izvještaje.....	28

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Javnog preduzeća „Putevi Republike Srpske“ d.o.o. Banja Luka koji obuhvataju: Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine; Bilans uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu u periodu i Bilans tokova gotovine – Izvještaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, finansijski izvještaji Javnog preduzeća „Putevi Republike Srpske“ d.o.o. Banja Luka, istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2020. godine, finansijsku uspješnost, tokove gotovine i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200 - 2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 - Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše revizijsko mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.1.2, 6.2.1.1. i 6.2.2.1. izvještaja:

Javno preduzeće „Putevi Republike Srpske“ d.o.o. Banja Luka je evidentiralo efekte procjene vrijednosti stalnih sredstava u glavnoj knjizi, ali ne i u pomoćnoj evidenciji stalnih sredstava i time glavna knjiga i pomoćna evidencija stalnih sredstava nisu usklađene sa stanjem na dan 31.12.2020. godine, kako je propisano članom 17. stav (3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske. Pri evidentiranju navedene procjene stalnih sredstava u glavnoj knjizi izvršena je korekcija nabavne vrijednosti i za efekte koji se odnose na korekciju ispravke vrijednosti, zbog čega je iskazana nabavna vrijednost potcijenjena, a ispravka vrijednosti precijenjena u najmanjem iznosu od 281.526.453 KM.

Računovodstvene politike primijenjene za obračun amortizacije nisu usaglašene sa računovodstvenim politikama definisanim Pravilnikom o računovodstvenim politikama Javnog preduzeća „Putevi Republike Srpske“ d.o.o. Banja Luka i shodno tome troškovi amortizacije iskazani za 2020. godinu su netačni.

Takođe, iskazana vrijednost stalnih sredstava, revalorizacionih rezervi i neraspoređenog dobitka ranijih godina (za vrijednost obezvrijeđenih stalnih sredstava) sa stanjem na dan 31.12.2020. godine nije u potpunosti priznata u skladu sa zahtjevima MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.2.1.1. izvještaja:

Prilikom evidentiranja novih ulaganja na postojećim putevima (investiciona ulaganja u sanaciju, rekonstrukciju ili rehabilitaciju) Javno preduzeće „Putevi Republike Srpske“ d.o.o. Banja Luka ne vrši isknjižavanje zamijenjenog neamortizovanog dijela puta koji predstavlja gornji sloj, odnosno habajući dio asfalta, čime je vrijednost ove kategorije stalnih sredstava uvećana, što nije u skladu paragrafom 13 i 70 MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema i članom 20. tačke (2) i (3) Pravilnika o računovodstvenim politikama Javnog preduzeća „Putevi Republike Srpske“ d.o.o. Banja Luka.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.2.3. izvještaja:

Javno preduzeće „Putevi Republike Srpske“ d.o.o. Banja Luka primljene i izdate mjenice u vanbilansnoj evidenciji nije iskazalo u vrijednosti ugovorenih sredstava i obaveza po kojem osnovu su primljene, odnosno izdate kao sredstvo obezbjeđenja, što nije u skladu sa članom 62. i 63. Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike.

Vremenska neograničenost poslovanja

Javno preduzeće „Putevi Republike Srpske“ d.o.o. Banja Luka“ je u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanilo da nije značajno izloženo tržišnom, kreditnom i riziku likvidnosti.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja po našem profesionalnom mišljenju, su bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2020. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom nema drugih pitanja koja treba objaviti u izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor Javnog preduzeća „Putevi Republike Srpske“ d.o.o. Banja Luka je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanivanja relevantnih informacija u Napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola, koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 08.12.2021. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Javnog preduzeća „Putevi Republike Srpske“ d.o.o. Banja Luka za 2020. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Javnog preduzeća „Putevi Republike Srpske“ d.o.o. Banja Luka za 2020. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3 izvještaja:

Nadzorni odbor Javnog preduzeća „Putevi Republike Srpske“ d.o.o. Banja Luka je rješenjem iz oktobra 2020. godine imenovao vršioca dužnosti direktora, a rješenjima iz novembra 2018. godine i maja i oktobra 2020. godine imenovao vršioce dužnosti tri izvršna direktora. Imenovanje uprave Javnog preduzeća „Putevi Republike Srpske“ d.o.o. Banja Luka (direktora i izvršnih direktora) nije provedeno po javnom konkursu kako je to propisano članom 11. stav (1) Zakona o javnim preduzećima i članom 29. Statuta Javnog preduzeća „Putevi Republike Srpske“ d.o.o. Banja Luka.

Ugovori o radu na određeno vrijeme zaključeni sa 11 izvršilaca ne sadrže objektivne razloge za njihove zaključivanje, kako je propisano članom 39. stav (1) Zakona o radu i članom 10. stav (3) Pravilnika o radu Javnog preduzeća „Putevi Republike Srpske“ d.o.o. Banja Luka.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2. izvještaja:

Ugovorene plate imenovanim licima i plate rukovodilaca nisu umanjivane za 10% prema odredbama Zaključka Vlade Republike Srpske o umanjenju ugovorenih plata direktora, izvršnih direktora i rukovodećih radnika u javnim preduzećima od 03.03.2011. i 11.01.2013. godine. Takođe, članovima Uprave Javnog preduzeća „Putevi Republike Srpske“ d.o.o. Banja Luka su obračunate i naknade (zbog izvršenja plana, rezultata poslovanja i iskazane dobiti i za regres) što nije u skladu sa prethodno navedenim Zaključcima Vlade Republike Srpske.

Troškovi usluge za obuku IPA jedinice su iskazani na osnovu Ugovora za usluge obuke IPA jedinice zaključenog sa Adria Management Services d.o.o. Podgorica. Na navedene usluge nije obračunat porez na dodatu vrijednost, kako je definisano članom 13. stav (1) tačka 3. i članom 15. stav (2) tačka 4. pod c) Zakona o porezu na dodatu vrijednost.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor Javnog preduzeća „Putevi Republike Srpske“ d.o.o. Banja Luka je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Javnog preduzeća „Putevi Republike Srpske“ d.o.o. Banja Luka obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Javnog preduzeća „Putevi Republike Srpske“ d.o.o. Banja Luka.

Banja Luka, 08.12.2021. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se direktoru Preduzeća da obezbijedi da se:

- 1) popis imovine i obaveza vrši u skladu sa članom 17. stav (8), članom 18. stav (1) tačke 5) i 7) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza,
- 2) preispitaju računovodstvene politike Odmjeravanje nakon priznavanja javnih puteva, nekretnina, postojenja i opreme usvojene Pravilnikom o računovodstvenim politikama Preduzeća u odnosu na paragraf 41 MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema i da se računovodstvene politike primijenjene za obračun amortizacije usaglase sa računovodstvenim politikama definisanim Pravilnikom o računovodstvenim politikama Preduzeća,
- 3) evidentiranje bruto naknada za pomoći zaposlenima, PTT usluga i sudskih troškova, rashoda iz ranijeg perioda i nabavka auto-guma, zaštitne i HTZ opreme vrši u skladu sa članom 2. stav (4), članom 8. stav (7) i članom 26. Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike i zahtjevima MRS 2 Zalihe,
- 4) uplate zajednici etažnih vlasnika za troškove investicionog održavanja priznaju kao avansi za nekretnine, postrojenja i opremu, shodno članu 4. stav (13) Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike, a da se nakon informacije o stvarnom utrošku istih izvrši analiza ulaganja i shodno tome, a prema računovodstvenim pravilima za privredna društva izvrši priznavanje ulaganja, te da se uspostavi pomoćna evidencija uplata i trošenja akontacija za investiciono održavanje,
- 5) prilikom evidentiranja novih ulaganja na postojećim putevima vrši isknjižavanje zamijenjenog neamortizovanog dijela puta, u skladu sa paragrafom 13 i 70 MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema,
- 6) pozicije vanbilansne aktive i pasive evidentiraju u skladu sa članom 62. i 63. Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike,
- 7) vrši objelodanjivanje svih neusaglašenih salda potraživanja i obaveza u skladu sa članom 18. stav 3. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i
- 8) vrši objelodanjivanje dodatnih informacija prema paragrafu 112 (c) MRS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja i paragrafu 21 MRS 10 Događaji poslije izvještajnog perioda.

Preporuke vezane za usklađenost poslovanja

Preporučuje se direktoru Preduzeća da obezbijedi:

- 1) da se prilikom donošenja internih akata obezbijedi saglasnost nadzornog odbora u skladu sa članom 7. stav (1) tačka a) Zakona o javnim preduzećima i člana 22. stav (1) alineja 1. i 6. Statuta Preduzeća,
- 2) da se prilikom provođenja postupaka javnih nabavki ugovori sa izabranim ponuđačima zaključuju u rokovima definisanim članom 72. stav (1) i 89. stav (3) Zakona o javnim nabavkama i da se vrijednost javnih nabavki procjenjuje u skladu sa članom 14, 15. stav (6) i 87. stav (2) navedenog Zakona,

- 3) da se plate rukovodećem osoblju određuju u skladu sa Zaključkom Vlade Republike Srpske,
- 4) zaključivanje ugovora o radu na određeno vrijeme u skladu sa članom 39. stav (1) Zakona o radu i članom 10. stav (3) Pravilnika o radu,
- 5) priznavanje prava na naknade za uvećanje osnovne plate po osnovu radnog učinka u skladu sa članom 69. Pravilnika o radu,
- 6) da se obračun naknada članovima nadzornog odbora vrši u skladu sa Odlukom Uprave i Odlukom o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj,
- 7) da se na usluge izvršene od pružaoca usluge koji nema sjedište u BiH obračun poreza na dodatu vrijednost vrši u skladu sa članom 13. stav (1) tačka 3. i članom 15. stav (2) tačka 4. pod c) Zakona o porezu na dodatu vrijednost i
- 8) preduzimanje aktivnosti na naplati potraživanja od kupaca u skladu sa odredbama zaključenih ugovora o zakupu putnog zemljišta.

Preporučuje se Nadzornom odboru da obezbijedi da se:

- 9) ugovorene plate i naknade plata članovima Uprave određuju u skladu sa Zaključkom Vlade Republike Srpske.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o javnim preduzećima,
- Zakon o privrednim društvima,
- Zakon o javnim putevima,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o porezu na dohodak,
- Zakon o porezu na dobit,
- Zakon o porezu na dodatu vrijednost,
- Zakon o radu,
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske,
- Zaključak Vlade Republike Srpske od 03.03.2011. i 11.01.2013. godine,
- Pravilnik o radu,
- Odluka Uprave (o mjesečnoj naknadi za rad članovima nadzornog odbora, odbora za reviziju, direktora odjeljenja interne revizije i pravnog savjetnika) iz 2013. godine
i
- ugovori o zakupu putnog zemljišta

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Javno preduzeće „Putevi Republike Srpske“ društvo sa ograničenom odgovornošću Banja Luka, (u daljem tekstu: Preduzeće) kao pravni sljedbenik Republičke direkcije za puteve osnovano je Odlukom Vlade Republike Srpske od 22.01.2004. godine i Odlukom o izmjeni i dopuni Odluke o osnivanju Javnog preduzeća "Putevi Republike Srpske" Banja Luka od 03.03.2004. godine, kao i Odlukom od 15.12.2011. godine. Preduzeće je upisano u sudski registar kod Osnovnog suda u Banjaluci 05.03.2004. godine.

Promjena oblika organizovanja u Javno preduzeće "Putevi Republike Srpske" društvo sa ograničenom odgovornošću Banja Luka (skraćeni naziv: JP "Putevi RS" d.o.o. Banja Luka) u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, izvršena je Odlukom Vlade Republike Srpske od 23.05.2012. godine i Odlukom o izmjeni Odluke od 12.07.2012. godine, a promjena u nazivu osnivača u skladu sa važećim propisima registrovana je kod Okružnog privrednog suda u Banja Luci, dana 10.10.2012. godine.

Osnivački kapital Preduzeća čine sredstva u svojini Republike Srpske u iznosu od 159.800.540 KM.

Preduzeće je, u skladu sa rješenjem i odlukama o organizovanju, registrovano za obavljanje djelatnosti operativnih poslova ostvarenja tehničko-tehnološkog jedinstva mreže magistralnih i regionalnih puteva, pripremu i predlaganje godišnjih i srednjoročnih planova za održavanje, zaštitu, rekonstrukciju i izgradnju magistralnih i regionalnih puteva, organizaciju planiranja i finansiranja izgradnje, rekonstrukcije, održavanja i zaštite magistralnih i regionalnih puteva i objekata, ostalog novčanog poslovanja, kao i iznajmljivanje i poslovanje sopstvenim nekretninama ili uzetim u zakup (lizing) i slično.

Organi Preduzeća su skupština, nadzorni odbor i uprava.

Preduzeće se finansira sredstvima od domaćih i stranih ulagača, kreditnim sredstvima, naknadama za upotrebu javnih puteva, iz budžeta Republike i jedinica lokalne samouprave (u daljem tekstu: JLS), prihoda ostvarenih od pratećih djelatnosti, ostalih prihoda ostvarenih na osnovu posebnih propisa i donacijama.

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji za period 01.01-31.12.2020. godine Preduzeće nije imalo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italic slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske izvršila je reviziju finansijskih izvještaja Preduzeća za 2013. godinu i sačinila Izvještaj u kojem je dato 12 preporuka za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti. Preduzeće je 26.02.2015. godine dostavilo Plan aktivnosti na realizaciji preporuka utvrđenih revizijskim izvještajem za 2013. godinu, a 13.09.2016. godine i Izvještaj o sprovođenju datih preporuka. U 2018. godini vršena je provjera provođenja datih preporuka i sačinjen Izvještaj o statusu datih preporuka prilikom revizije finansijskih izvještaja Javnog preduzeća „Putevi Republike Srpske“ d.o.o. Banja Luka za 2013. godinu IP021-16 u kome je konstatovano da je osam preporuka provedeno, a četiri preporuke su djelimično provedene.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Osnove unutrašnje organizacije definisane su Statutom kojim je u skladu sa djelatnošću Preduzeća definisana makro organizacija. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i

sistematizaciji radnih mjesta utvrđeni su unutrašnja organizacija, organizacione jedinice, njihov djelokrug rada, sistematizacija i opis poslova. Preduzeće obavlja poslovanje organizovanjem rada na funkcionalnom principu putem uprave, sektora, odjeljenja i radnih mjesta.

Važećim Pravilnikom na dan 31.12.2020. godine u Preduzeću je sistematizovano 70 radnih mjesta za 127 izvršilaca.

Na dan 31.12.2020. godine u Preduzeću je bilo 126 zaposlenih. Tokom 2020. godine zaposleno je 10 radnika na određeno i neodređeno vrijeme, a sa 11 pripravnika sa visokom stručnom spremom su zaključeni ugovori o stručnom osposobljavanju.

Ugovori o radu na određeno vrijeme zaključeni sa 11 izvršilaca ne sadrže objektivne razloge za njihovo zaključivanje, kako je propisano članom 39. stav (1) Zakona o radu i članom 10. stav (3) Pravilnika o radu Javnog preduzeća „Putevi Republike Srpske“ d.o.o. Banja Luka, odnosno nije dokumentovano da se radi o objektivnim razlozima koji su opravdani rokom, izvršenjem tačno određenog posla ili nastupanjem unaprijed određenog događaja.

Nadzorni odbor Preduzeća je rješenjem iz oktobra 2020. godine imenovao vršioca dužnosti direktora, a rješenjima iz novembra 2018. godine i maja i oktobra 2020. godine imenovao vršioca dužnosti tri izvršna direktora, sa kojima su zaključeni ugovori o pravima i obavezama vršilaca dužnosti, koji su istovremeno i ugovori o radu. Imenovanje uprave Preduzeća (direktora i izvršnih direktora) nije provedeno po javnom konkursu kako je to propisano članom 11. stav (1) Zakona o javnim preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 75/04 i 78/11) i članom 29. Statuta Preduzeća.

Evidencija o prisustvu radnika na radu koja se primjenjuje u Preduzeću se ne vodi uredno, razumljivo i ažurno kako je to definisano članom 5. stav (2) Pravilnika o vođenju evidencija o prisustvu radnika na radu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 40/16) i nisu potpisane i ovjerene od strane odgovornog lica.

Pravilnik o računovodstvenim politikama Preduzeća, članom 21. stav (6) koji se odnosi na Odmjeravanje nakon priznavanja javnih puteva, nekretnina, postrojenja i opreme, definiše da se revalorizaciona rezerva stvorena nakon revalorizacije prenosi na neraspoređenu dobit najkasnije na dan otuđenja sredstva ili na dan izvršenog umanjenja vrijednosti zbog šteta koje se ne mogu nadoknadati. S obzirom na značajan iznos revalorizacionih rezervi u finansijskim izvještajima Preduzeća, da su nastale kao rezultat povećanja vrijednosti stalnih sredstava izvršenim procjenama i da njihov iznos ostaje nepromijenjen osim u slučaju nove procjene vrijednosti stalnih sredstava, potrebno je preispitati računovodstvene politike u odnosu na paragraf 41 MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema. Navedenim paragrafom se pored prenosa ranije ostvarenih pozitivnih efekata revalorizacije prilikom konačnog otpisa stalnih sredstava definiše i mogućnost kontinuiranog prenosa za iznos obračunate amortizacije stalnih sredstava.

Računovodstvene politike primijenjene za obračun amortizacije nisu usaglašene sa računovodstvenim politikama definisanim Pravilnikom o računovodstvenim politikama Preduzeća (tačka 6.1.2. izvještaja).

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2020. godine nije proveden u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 45/16) jer odgovorno lice nije ovjerilo sve zaprimljene primjerke popisnih listi (što uključuje navođenje tačnog datuma njihovog prijema i ovjere, te potpis ovlašćenog lica na popisnim listama) i nije izvršen prenos podataka o stanjima imovine i obaveza sa dokumentacije koja

odražava eksternu potvrdu stanja kod popisa imovine i obaveza u skladu sa članom 17. stav (8), 18. stav (1) tačke 5) i 7) Pravilnika.

U skladu sa članom 32. stav 1. alineja 4. Statuta Preduzeća, Uprava u okviru svoje nadležnosti donosi interna akta Preduzeća, a Nadzorni odbor je nadležan, da u skladu sa članom 7. stav (1) tačka a) Zakona o javnim preduzećima i članom 22. stav (1) alineja 1. i 6. Statuta Preduzeća, nadzire rad uprave i poslovanje i zakonitost poslovanja Preduzeća. Za donošenje izmjena i dopuna internih akata Preduzeća u toku 2020. godine (Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i Pravilnik o radu) Uprava Preduzeća nije obezbijedila saglasnost nadzornog odbora. Takođe, za odluku o smanjenju dugoročnih rezervisanja po osnovu sudskih sporova nije obezbijeđena odluka nadzornog odbora (tačka 6.5. izvještaja).

Plan zimske službe za održavanje puteva u skladu sa članom 47. stav (3) Pravilnika o održavanju, rehabilitaciji i zaštiti javnih puteva i putnih objekata (Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 6/15), Preduzeće treba da usvoji najkasnije do 15.10. tekuće godine. Za sezonu 2019/2020. godine Odluka o usvajanju Plana zimske službe je donesena 27.11.2019. godine, a za sezonu 2020/2021 13.11.2020. godine, odnosno 23.12.2020. godine.

Preduzeće nije uredilo sistem internih kontrola prema dijelu odredbi Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i Uputstva o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/17), jer nije donesena Strategija upravljanja rizicima definisana članom 9. Uputstva o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/17), nisu definisani ključni poslovni procesi i uspostavljena knjiga poslovnih procesa koji se provode u Preduzeću prema članu 22. tačke 3), 4) i 5) i članu 30. navedenog Uputstva, a takođe nije utvrđena procjena rizika kao osnov za registar rizika (član 32. i 33 Uputstva).

Data je Izjava o planiranim mjerama za uspostavljanje nedostignutog nivoa razvoja sistema internih finansijskih kontrola za 2020. godinu, a u Preduzeću su u toku aktivnosti vezane za uspostavljanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole. Uprava Preduzeća je imenovala lice zaduženo za finansijsko upravljanje i kontrolu i donesen je plan rada za uspostavljanje finansijskog upravljanja i kontrole. Sačinjeni su izvještaji o provođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrola.

Funkcija interne revizije organizaciono je uspostavljena kao odjeljenje za internu reviziju, a aktivnosti interne revizije su provedene prema godišnjem planu.

Shodno navedenom i pod tačkama 4. 5. i 6. izvještaja, uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da obezbijedi istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa važećim zakonima i propisima.

Preporučuje se direktoru Preduzeća da obezbijedi da se:

- ***prilikom donošenja internih akata obezbijedi saglasnost nadzornog odbora u skladu sa članom 7. stav (1) tačka a) Zakona o javnim preduzećima i člana 22. stav (1) alineja 1. i 6. Statuta Preduzeća,***
- ***popis imovine i obaveze vrši u skladu sa članom 17. stav (8), članom 18. stav (1) tačke 5) i 7) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza,***

- **preispitaju računovodstvene politike Odmjeravanje nakon priznavanja javnih puteva, nekretnina, postojenja i opreme usvojene Pravilnikom o računovodstvenim politikama Preduzeća u odnosu na paragraf 41 MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema i**
- **računovodstvene politike primijenjene za obračun amortizacije usaglaise sa računovodstvenim politikama definisanim Pravilnikom o računovodstvenim politikama Preduzeća.**

4. Nabavke

Plan javnih nabavki Preduzeća je usvojen u vrijednosti od 463.236.947 KM bez poreza na dodatu vrijednost (u daljem tekstu: PDV-a), a izmijenjenim i dopunjenim Planom javnih nabavki planirano je ukupno 205 postupaka nabavki ukupne vrijednosti 268.921.130 KM (bez PDV-a), koje se odnose na nabavku roba (10.738.478 KM), usluga (24.000.256 KM) i radova (234.182.396 KM).

U 2020. godini pokrenuto je 205 postupaka u vrijednosti od 405.124.027 KM, od čega je 49 postupaka vrijednosti 175.877.034 KM poništeno, stornirano i ugovori su raskinuti, a jedan je u postupku rješavanja pred Sudom BiH.

Od 155 realizovanih postupaka vrijednosti od 228.082.099 KM provedena su 93 otvorena postupka (218.598.774 KM), 12 pregovaračkih postupaka (9.054.484 KM), 15 konkuretskih zahtjeva za dostavljanje ponuda (253.300 KM), 32 direktna sporazuma (134.884 KM), dva postupka u skladu sa Aneksom II dio B Zakona (13.157 KM) i jedan postupak (27.500 KM) je izuzet od primjene Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 38/14), a jedan otvoreni postupak (175.299 KM) je na dan 31.12.2020. godine bio u toku. U toku 2020. godine realizovano je 37 postupaka iz ranijih godina vrijednosti od 84.258.596 KM.

Najznačajnije nabavke u toku godine se odnose na radove redovnog i zimskog održavanja magistralnih i regionalnih puteva (99.295.508 KM), izvođenje radova na rehabilitaciji i rekonstrukciji magistralnih i regionalnih puteva (88.818.277 KM) i uspostavljanje inteligentnih transportnih sistema (9.898.180 KM).

Revizijskim ispitivanjem je obuhvaćeno 12 postupaka javnih nabavki ukupne vrijednosti 108.725.434 KM, odnosno 48% od provedenih postupaka i to sedam otvorenih postupaka, jedan pregovarački, jedan konkurentski zahtjev za dostavljanje ponuda, dva postupka putem direktnog sporazuma i jedan u skladu sa Aneksom II dio B Zakona.

Preduzeće nije u potpunosti primijenilo zakonske i podzakonske propise jer:

- su ugovori sa izabranim ponuđačima po otvorenom postupku Izvođenje građevinskih radova na rehabilitaciji putnog pravca Srbac-Prnjavor-Teslić, kao i po konkurentskom zahtjevu za dostavljanje ponuda za usluge revizije finansijskih izvještaja Preduzeća za 2020. i 2021. godinu, prilikom prijema jedne prihvatljive ponude zaključeni u rokovima dužim od 15, odnosno 10 dana, kako je definisano članom 72. stav (1) i 89. stav (3) Zakona o javnim nabavkama,
- su nabavke izrade operativnih programa održavanja putnih mostova na zajedničkoj državnoj granici u Brodu/Slavonskom Brodu, kod Gradiške/Stare Gradiške preko korita rijeke Save, kod Kozarske Dubice(Gradine)/Jasenovca preko korita rijeke Save i Une i u Novom Gradu/Dvoru preko korita rijeke Une, provedene putem četiri direktna sporazuma, iako je Planom javnih nabavki za 2020. godinu za nabavku ovih usluga predviđeno pokretanje konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda. Navedeno nije u skladu sa članom 14. i 87. stav (2) Zakona o javnim nabavkama, odnosno nije

izvršena adekvatna procjena vrijednosti nabavke i upućuje na dijeljenje postupaka javnih nabavki, što nije u skladu sa članom 15. stav (6) Zakona o javnim nabavkama.

Preporučuje se direktoru Preduzeća da obezbijedi da se ugovori sa izabranim ponuđačima zaključuju u rokovima definisanim članom 72. stav (1) i 89. stav (3) Zakona o javnim nabavkama i da se vrijednost javnih nabavki procjenjuje u skladu sa članom 14, 15. stav (6) i 87. stav (2) navedenog Zakona.

5. Priprema i donošenje plana poslovanja i finansijskog plana

Strategija razvoja javnih puteva u Republici Srpskoj za period 2016-2025. godina, koju je 20.10.2016. godine donijela Narodna skupština Republike Srpske za period od deset godina je osnov za upravljanje i razvoj putne mreže u Republici Srpskoj i strateški okvir za donošenje programa i planova upravljanja javnim putevima.

Na osnovu donesenih odluka nadzornog odbora i uprave Preduzeća, Vlada Republike Srpske je 06.03.2020. godine, istovremeno sa srednjoročnim planom poslovanja Preduzeća za period 2020-2022. godine, usvojila i Plan poslovanja za 2020. godinu.

Godišnjim planom planirani su ukupni prihodi u iznosu od 140.636.950 KM, a ukupni rashodi u iznosu od 70.561.380 KM. Izdaci za otplatu kredita i investicije i donacije su planirani u ukupnom iznosu od 261.401.367 KM za koje bi, pored planirane dobiti (70.561.380 KM), izvor bili primici od zaduživanja i grantova u iznosu od 191.325.797 KM. Planirani okvir sredstava i rashoda i izdataka za 2020. godinu iznosi 331.962.747 KM.

Preduzeće je nakon godišnjeg Plana poslovanja donijelo dva revidirana plana.

Revidiranim planom poslovanja za 2020. godinu usvojenim od strane Skupštine Preduzeća 17.09.2020. godine, a Nadzornog odbora 09.09.2020. godine ukupna sredstva i ukupni rashodi i izdaci su smanjeni na 280.372.464 KM.

Drugi revidirani plan poslovanja Preduzeća je usvojen od strane nadzornog odbora i Skupštine Preduzeća 10.12.2020. godine, a planirani su ukupni prihodi (135.586.950 KM) i primici (126.228.019 KM), odnosno ukupni rashodi (72.364.692 KM), izdaci za otplatu kredita i investicije i donacije (184.150.277 KM), čime su ukupna sredstva i rashodi planirani u iznosu od 256.514.969 KM.

6. Finansijski izvještaji

Finansijski izvještaji Preduzeća prikazani su u formatu koji je propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 63/16) pripremljenim i prezentovanim u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja u Republici Srpskoj.

Za efekte procjene vrijednosti stalnih sredstava sa stanjem na dan 31.12.2019. godine iskazane u finansijskim izvještajima za 2020. godinu nije izvršena korekcija uporednih podataka u odgovarajućoj koloni finansijskih izvještaja za prethodnu godinu u skladu sa MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške (tačka 6.2.1.1. izvještaja).

Izvještaj o poslovanju i finansijski izvještaji za 2020. godinu su usvojeni od strane nadzornog odbora Preduzeća dana 13.05.2021. godine.

6.1. Bilans uspjeha

Izvršenje Finansijskog plana Preduzeća za 2020. godinu iskazano je u obrascu Bilans uspjeha (Izvještaj o ukupnom rezultatu) i u istom su iskazani ukupni prihodi od

137.701.466 KM, ukupni rashodi u iznosu od 107.307.794 KM, a neto dobitak tekuće godine iskazan je u iznosu od 30.393.672 KM.

6.1.1. Prihodi

Ukupni prihodi su ostvareni u iznosu od 137.701.466 KM i najvećim dijelom se odnose na poslovne i ostale prihode.

Poslovni prihodi su iskazani u iznosu od 125.431.796 KM, a čine ih prihodi od prodaje učinaka i ostali poslovni prihodi.

Prihodi od prodaje učinaka iskazani su u iznosu od 4.831.080 KM, a odnose se na prihode po osnovu zakupa putnog zemljišta, postavljanja bilborda, vanrednog prevoza i naknade za osovinsko opterećenje ostvarene u skladu sa članom 63. Zakona o javnim putevima.

Ostali poslovni prihodi iskazani u iznosu od 120.600.716 KM su ostvareni u skladu sa članom 55. i 56. Zakona o javnim putevima. Najvećim dijelom se odnose na naknade za magistralne i regionalne puteve sadržane u maloprodajnoj cijeni derivata nafte doznačenih sa jedinstvenog računa (u daljem tekstu: JR) Uprave za indirektno oporezivanje BiH (u daljem tekstu: UIO BiH), naknade koja se plaća pri registraciji vozila i po osnovu poravnanja između Republike Srpske i Federacije BiH za period 2012, 2014-2019. godina, prihode po osnovu akciza-putarina od UIO BiH i ostale prihode iz budžeta (od fondova).

Redovni prihodi po osnovu naknada i po osnovu poravnanja za period 2012, 2014-2019. godine (56.178.938 KM) su doznačeni od strane Ministarstva finansija sa jedinstvenog računa trezora (u daljem tekstu: JRT) po osnovu raspodjele sredstava od indirektnih poreza (55.276.444 KM) i poravnanja prihoda (902.494 KM). Osnov za sredstva poravnanja su Plan dinamike privremenog poravnanja između korisnika raspodjele indirektnih poreza sa JRT UIO za 2012, 2014-2019. godinu i Odluka o drugom privremenom poravnanju između korisnika raspodjele indirektnih poreza sa jedinstvenog računa UIO BiH po godinama ("Službeni glasnik BiH", broj 31/20) i predstavljaju zakonskih 4% koji pripadaju Preduzeću od ukupnih prihoda od poravnanja (22.562.339 KM) koji se odnose na Republiku Srpsku.

Naknade za javne puteve na godišnjem nivou od registracije motornih i priključnih vozila su ostvarene u iznosu od 40.957.017 KM.

Prihodi po osnovu akciza-putarina od UIO BiH (23.308.183 KM) su ostvarene na osnovu člana 35. Zakona o akcizama u BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 49/09, 49/14, 60/14 i 91/17) kojim se za korištenje puteva plaća 0,05 KM po litru proizvoda (naftnog derivata), odnosno kilogramu tečnog naftnog gasa.

Prihodi od fondova (156.553 KM) se odnose na prihode po osnovu refundacije naknade plate za vrijeme korišćenja porodiljskog bolovanja od Javne ustanove Javni fond za dječiju zaštitu (u daljem tekstu: JU Javni fond za dječiju zaštitu) (136.373 KM) i refundacije naknade plate od Parlamentarne skupštine BiH za v.d. direktora Preduzeća na osnovu Sporazuma o međusobnoj saradnji za ostvarivanje prava na razliku plate od 21.01.2019. godine (20.180 KM).

Finansijski prihodi su iskazani u iznosu od 560.097 KM, a najvećim dijelom (548.484 KM) se odnose na pozitivne kursne razlike iskazane preračunom kursa ugovorene valute SDR po kreditu od Svjetske banke WB IDA BOS 43710 u odnosu na KM na dan 31.12.2020. godine.

Ostali prihodi su iskazani u iznosu od 11.709.573 KM a odnose se na naplaćena otpisana potraživanja (43.642 KM) i prihode od smanjenja obaveza, ukidanja neiskorišćenih dugoročnih rezervisanja i ostale nepomenute prihode (11.665.931 KM).

Prihodi od smanjenja obaveza i ukidanja neiskorišćenih dugoročnih rezervisanja se najvećim dijelom odnose na razgraničene prihode po osnovu primljenih donacija (novčanih sredstava) od Vlade Republike Srpske za izgradnju, rekonstrukciju i rehabilitaciju regionalnih i magistralnih puteva i objekata na teritoriji Republike Srpske (7.015.130 KM) u skladu sa MRS 20 Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći (tačka 6.2.2.2. izvještaja).

Ostali nepomenuti prihodi – sudska izvršenja i ostalo (1.364.931 KM) su najvećim dijelom (1.282.183 KM) iskazani po osnovu razlike procijenjene vrijednosti sudskih sporova na dan 31.12.2020. godine u odnosu na ranije ukalkulisanu vrijednost.

Ostali nepomenuti prihodi - finansiranja dijela Istočnog tranzita (732.366 KM) su ostvareni na osnovu Sporazuma o regulisanju međusobnih odnosa iz 2018. godine zaključenog sa Gradom Banja Luka na realizaciji projekta „Izgradnja Istočnog tranzita od Krfske ulice do Ulice Gavрила Principa u Banja Luci – I faza“, prema kojem su Preduzeću refundirana finansijska sredstava na izgradnji puta.

Ostali prihodi (2.422.267 KM) su iskazani na osnovu Odluka Vlade Republike Srpske za finansiranje i sufinansiranje izgradnje saobraćajnica i modernizacije lokalnih puteva na osnovu sporazuma zaključenih sa JLS, po osnovu kojih Ministarstvo finansija doznačava Preduzeću sredstva iz sredstava privatizacije državnog kapitala i sukcesije imovine bivše SFRJ - escrow račun (tačka 6.1.2. izvještaja).

6.1.2. Rashodi

Ukupni rashodi iskazani u iznosu od 107.307.794 KM odnose se na poslovne rashode, finansijske rashode, ostale rashode i rashode od usklađivanja vrijednosti imovine.

Poslovni rashodi iskazani u iznosu od 93.346.626 KM odnose se na troškove materijala, troškove zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda, troškove proizvodnih usluga, troškove amortizacije i rezervisanja, nematerijalne i troškove poreza i doprinosa.

Troškovi materijala iskazani u iznosu od 211.683 KM odnose se na troškove ostalog materijala (57.156 KM) i troškove goriva i energije (154.527 KM).

Troškovi ostalog materijala se odnose na utrošeni kancelarijski materijal (31.245 KM) i ostali materijal za čišćenje prostorija (25.911 KM).

Troškovi goriva i energije se najvećim dijelom odnose na utrošeni gorivo za službena motorna vozila (99.009 KM) po Okvirnom sporazumu zaključenim sa „Nestro petrol“ a.d. Banja Luka iz 2019. godine, troškove električne energije (37.593 KM) i troškove za grijanje (14.947 KM).

Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda iskazani su u iznosu od 4.811.638 KM i odnose se na troškove bruto zarada i bruto naknada zarada (3.884.534 KM) i ostalih ličnih rashoda (927.104 KM).

Troškovi bruto zarada i naknada zarada se odnose na troškove bruto zarada za redovan rad (3.771.587 KM), ostalih bruto naknada i bruto naknada zarada Upravi Preduzeća za izvršenje plana, rezultata poslovanja i iskazane dobiti u 2019. godini - bonus (36.428 KM), bruto naknada članovima nadzornog odbora (36.836 KM) i bruto naknada direktoru odjeljenja interne revizije i članovima odbora za reviziju (39.683 KM).

Ugovorene plate imenovanim licima i plate rukovodilaca nisu umanjene za 10% prema odredbama Zaključka Vlade Republike Srpske o umanjenju ugovorenih plata direktora, izvršnih direktora i rukovodećih radnika u javnim preduzećima od 03.03.2013. i 11.01.2013. godine (u daljem tekstu: Zaključak Vlade Republike Srpske).

Direktor Preduzeća je u toku godine donosio Odluke o uvećanju osnovne plate za zaposlene od 20%, po osnovu ocjene radnog učinka, bez primjene procedure definisane

članovima 63-69. Pravilnika o radu, jer nije vršena ocjena radnog učinka na osnovu elemenata definisanih članovima 64 - 67. istog Pravilnika.

Odluka o isplati naknade članovima Uprave Preduzeća zbog izvršenja plana, rezultata poslovanja i iskazane dobiti u iznosu dvije prosječne plate koje su ostvarene za protekla tri mjeseca koja prethode isplati (bonus), nije u skladu sa Zaključkom Vlade Republike Srpske, kao ni sa Prijedlogom ugovora o radu za direktore i izvršne direktore javnih preduzeća kojim je definisano da plata, zajedno sa regresom, toplim obrokom, zimnicom i ostalim primanjima po osnovu radnog odnosa, ne može biti u iznosu višem od limita utvrđenog navedenim Zaključcima uz uvećanje po osnovu minulog rada. Pravo na naknadu članovima uprave u zavisnosti od ostvarenja plana i rezultata poslovanja, definisano je članom 60. Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu, za koji nije obezbijedena saglasnost nadzornog odbora. Navedeno nije u skladu sa članom 7. Zakona o javnim preduzećima i članom 22. stav 1. alineja (1) Statuta Preduzeća, po kojem nadzorni odbor nadzire rad Uprave.

Troškovi bruto naknada članovima nadzornog odbora se odnose na bruto naknade za tri člana u pojedinačnim iznosima od po 500 KM mjesečno u skladu sa Odlukom Uprave (o mjesečnoj naknadi za rad članovima nadzornog odbora, odbora za reviziju, direktora odjeljenja interne revizije i pravnog savjetnika) iz 2013. godine. Članovima nadzornog odbora su, u okviru ovih naknada, obračunate i naknade za korištenje vlastitog automobila u službene svrhe, što nije predviđeno navedenom Odlukom Uprave.

Troškovi bruto naknada direktoru odjeljenja interne revizije i članovima odbora za reviziju se, u skladu sa navedenom Odlukom, obračunavaju za tri člana odbora i direktora odjeljenja interne revizije.

Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda se odnose na pomoć zaposlenima u skladu sa propisima o radu (45.985 KM), troškove zaposlenih na službenom putu (38.792 KM) i troškove bruto ostalih ličnih rashoda (842.327 KM).

Troškovi pomoći zaposlenima se odnose na pomoć zbog dugotrajne bolesti i smrti zaposlenog, odnosno člana uže porodice zaposlenog (26.164 KM) i rođenja djeteta (19.821 KM).

Troškovi zaposlenih na službenom putu se odnose na troškove dnevnica na službenom putu (9.139 KM), smještaja i ishrane (20.757 KM), prevoza i ostalih troškova na službenom putu (7.649 KM), kao i naknade za korišćenje vlastitog vozila u službene svrhe (1.247 KM).

Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda odnose se na naknade za ishranu tokom rada (405.359 KM), naknade troškova prevoza na posao i sa posla (98.172 KM), naknadu za regres za korišćenje godišnjeg odmora (318.604 KM) i naknadu plate v.d. direktora po Sporazumu sa Parlamentarnom skupštinom BiH (20.192 KM).

Regres za korišćenje godišnjeg odmora se obračunava u visini jedne prosječne plate poslodavca ostvarene u mjesecu koji prethodi isplati (1.720 KM). Naknada za regres je obračunata i članovima Uprave Preduzeća, što nije u skladu sa Zaključkom Vlade Republike Srpske, kojom je regulisano da plata, zajedno sa regresom, toplim obrokom, zimnicom i ostalim primanjima po osnovu radnog odnosa, ne može biti u većem iznosu od 2.700 KM za direktore i 2.250 KM za izvršne direktore.

Troškovi proizvodnih usluga iskazani u iznosu od 63.639.418 KM se odnose na troškove transportnih usluga (135.915 KM), troškove usluga održavanja (63.378.931 KM), troškove zakupa (69.537 KM) i ostale troškove (55.035 KM).

Troškovi transportnih usluga se odnose na troškove poštanskih (810.723 KM) i internet usluga (15.056 KM).

U okviru PTT usluga (120.859 KM) najznačajniji troškovi se odnose na troškove korištenja mobilnih telefona (69.414 KM), poštanskih usluga (30.009 KM) i fiksnog telefona (17.926 KM). Korištenje mobilnih i fiksnih telefona regulisano je Pravilnikom o korištenju mobilnih telefonskih brojeva i fiksnih službenih telefona, kojim su utvrđeni limiti potrošnje za mobilne telefone u rasponu od 20 KM svim zaposlenima, koji su odobreni u visini mjesečne pretplate u VPN mreži, do 200 KM direktoru Preduzeća. Pravo na naknadu ovih troškova, pored zaposlenih i članova Uprave preduzeća imaju članovi nadzornog odbora i predsjednik odbora za reviziju.

U okviru analitičkog konta ovih troškova evidentirani su troškovi korištenja mobilnog i fiksnog telefona, otpreme pošte, za iznajmljivanje linije i drugo, iako Pravilnik o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike članom 2. stav (4) omogućava raščlanjivanje propisanih trocifrenih konta na analitičke račune u skladu sa navedenim pravilnikom i opštim aktom privrednog društva radi analitičkog praćenja i iskazivanja rashoda.

Troškovi usluga održavanja (63.378.931 KM) se odnose na troškove redovnog i zimskog održavanja javnih puteva (61.765.773 KM), održavanja puteva i objekata - rasvjeta tunela (602.642 KM), održavanja vozila (76.346 KM), održavanja opreme (61.599 KM), održavanja zgrade (111.818 KM) i usluge izrade projekata, rehabilitacije i ostali troškovi održavanja puteva (760.753 KM). Troškovi su evidentirani u skladu sa članom 30. Zakona o javnim putevima, koji se odnose na redovno i vanredno održavanje, odnosno u skladu sa Pravilnikom o održavanju, rehabilitaciji i zaštiti javnih puteva i putnih objekata ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 6/15).

Troškovi održavanja vozila (76.346 KM) su u skladu sa internim Pravilnikom o uslovima i načinu korišćenja službenih vozila evidentirani po osnovu održavanja 39 motornih vozila. U okviru ovih troškova iskazane su i vrijednosti nabavljenih auto-guma (22.300 KM), što nije u skladu sa članom 8. stav (7) Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike i članom 41. i 42. Pravilnika o računovodstvenim politikama.

Troškovi održavanja zgrade (111.818 KM) se najvećim dijelom odnose na održavanje zgrade Sjedišta Preduzeća (108.109 KM), po Ugovoru o osnivanju zajednice etažnih vlasnika (u daljem tekstu: ZEV), od čega se iznos od najmanje 37.977 KM odnosi na investiciono održavanje.

Ugovorom o osnivanju zajednice etažnih vlasnika (Aneks I, II i III) definisani su međusobna prava i obaveze između etažnih vlasnika u vezi sa upravljanjem, obimom, načinom korišćenja i održavanja posebnih dijelova zgrade i zajedničkih dijelova, kao i obezbjeđenje i korišćenje finansijskih sredstava potrebnih za održavanje zajedničkih dijelova zgrade. Odlukom Zajednice etažnih vlasnika od 26.11.2019. godine utvrđena je visina vrijednosti boda za akontaciju troškova investicionog održavanja od 1,5 KM/m². Ugovorom nije definisan način izvještavanja etažnih vlasnika (dostupnost informacije kvartalno, polugodišnje ili godišnje) na osnovu koje bi korisnici u svojim poslovnim knjigama priznali rashod ili imovinu.

Za uplatu i trošenje akontacije za investiciono održavanje nisu uspostavljene pomoćne evidencije. Akontacije troškova investicionog ulaganja se u skladu sa članom 4. stav (1) i (13) i 41. stav (4) Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike i paragrafom 7, 8, 10 i 13 MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema evidentiraju u okviru avansa za nekretnine, postrojenja i opremu, a priznavanje i evidentiranje investicionog ulaganja u okviru nefinansijske imovine i rashoda se vrši u periodu nastanka investicionog ulaganja.

Najznačajniji troškovi ostalih proizvodnih usluga (54.985 KM) se odnose na troškove za usluge zaštite na radu (43.351 KM) u okviru kojih su iskazani troškovi nabavke zaštitnih maski, usluge dezinfekcije prostora i generalnog čišćenja, ličnih zaštitnih sredstava za službu zaštite i službenih odijela i rukavica i drugo. Nabavka zaštitne opreme i sredstava nije evidentirana u okviru zalih alata, inventara i HTZ opreme, kako je definisano članom 8. stav (7) Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike i članom 41. i 42. Pravilnika o računovodstvenim politikama.

Troškovi amortizacije iskazani u iznosu od 22.456.280 KM obračunati su primjenom preračunatih stopa amortizacije prema procijenjenom preostalom korisnom vijeku trajanja stalnih sredstava na procijenjenu osnovicu za obračun amortizacije. Zbog obračuna amortizacije na osnovicu koja ne odgovara procijenjenom preostalom korisnom vijeku trajanja stalnih sredstava iskazana obračunata amortizacija za period 01.01-31.12.2020. godine je netačna.

Troškovi rezervisanja iskazani u iznosu od 69.381 KM odnose se na troškove rezervisanja za otpremnine (5.970 KM) i jubilarne nagrade zaposlenih (63.411 KM). Obračun sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih na otpremnine i jubilarne nagrade na dan 31.12.2020. godine je izvršen od strane ovlaštenog aktuara.

Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa) iskazani u iznosu od 1.967.141 KM odnose se na troškove neproizvodnih usluga (590.352 KM), reprezentacije (50.755 KM), premija osiguranja (23.349 KM), platnog prometa (242.754 KM), članarina (38.729 KM) i ostale nematerijalne troškove (1.014.563 KM).

Troškovi neproizvodnih usluga se u najznačajnijim iznosima odnose na troškove usluge za obuku IPA jedinice (480.000 KM), advokatskih usluga (32.888 KM) i troškova za usluge digitalne arhive (29.952 KM).

Troškove usluge za obuku IPA jedinice su iskazani na osnovu Ugovora za usluge obuke IPA jedinice zaključenog 05.08.2020. godine sa Adria Management Services d.o.o. Podgorica na iznos od 960.000 KM. Na navedene usluge nije obračunat PDV, kako je definisano članom 13. stav (1) tačka 3. i članom 15. stav (2) tačka 4. pod c) Zakona o PDV-u.

Pravilnikom o korištenju sredstava za reprezentaciju definisano je pravo na troškove reprezentacije članova Uprave. Osim članova Uprave, ovi troškovi su iskazani i po osnovu potrošnje reprezentacije članova nadzornog odbora, što nije u skladu sa Zaključkom Vlade Republike Srpske od 03.02.2011. godine, po kojem se troškovi reprezentacije omogućavaju, između ostalih, za direktore javnih preduzeća. Troškovi reprezentacije u poslovnim prostorijama Preduzeća nisu definisani internim pravilnikom, a za određene nabavke za svrhe reprezentacije u vlastitim prostorijama Preduzeće nema zaključene ugovore o javnim nabavkama.

U okviru rashoda po sudskim rješenjima iskazan je iznos od 186.669 KM koji se odnosi na obaveze utvrđene Sporazumom o obezbjeđenju nedostajućih sredstava za zaključenje poravnjenja po sudskim sporovima i po Zaključku Vlade Republike Srpske od 01.10.2020. godine, kojim su obezbijeđena sredstva za isplatu obaveza po tužbi „Integra inženjering“ d.o.o. Banja Luka protiv ZEV-a PC „Integra“, čije je Preduzeće članica za troškove sudskih poravnjenja po sudskim sporovima. S obzirom da su u pitanju rashodi iz ranijeg perioda za navedeni iznos neraspoređeni dobitak ranijih godina nije iskazan u skladu sa članom 26. Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike.

Troškovi poreza i doprinosa iskazani u iznosu 191.086 KM se najznačajnijim dijelom odnose na naknadu za šume (96.391 KM), za protivpožarnu zaštitu (37.798 KM) i posebni

doprinos solidarnosti prilikom nabavke novih motornih vozila (17.500 KM) i troškove doprinosa za zapošljavanje invalida (8.353 KM).

Ostali nematerijalni troškovi su iskazani u iznosu od 1.014.563 KM, a najznačajniji se odnose na troškove oglasa u štampi i drugim medijima (28.105 KM), administrativne i sudske takse i drugo (37.196 KM), sudske troškove i naknade štete (904.215 KM).

Finansijski rashodi (8.592.726 KM) se odnose na rashode kamata po kreditima u zemlji (2.798.505 KM), inostranstvu (369.682 KM) i zatezne kamate obračunate od strane Ministarstva finansija za dospjele a neplaćene ino kredite, za koje plaćanja umjesto Preduzeća vrši Ministarstvo (5.422.175 KM) i ostalo 2.362 KM (tačka 6.2.2.3. izvještaja).

Ostali rashodi su iskazani u iznosu od 5.216.672 KM, a gotovo u potpunosti se odnose na rashode po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe i ostale rashode (5.216.483 KM), koje najvećim dijelom čine ostali vanredni rashodi po osnovu putarina, za finansiranje dijela Istočnog tranzita Grada Banja Luka i nepomenuti ostali rashodi koji se odnose na finansiranje projekata u JLS.

Ostali vanredni rashodi po osnovu putarina (213.759 KM) su iskazani na osnovu Rješenja o povratu i preknjižavanju pogrešno uplaćenih javnih prihoda Poreske uprave Republike Srpske.

Ostali vanredni rashodi - finansiranje dijela Istočnog tranzita Grada Banja Luka (2.582.595 KM) se odnose na finansiranje projekata „Rekonstrukcija i modernizacija ulice Ivana Gorana Kovačića u Banja Luci“ u vrijednosti od 1.850.229 KM i projekta „Izgradnja Istočnog tranzita od Krfske ulice do Ulice Gavrila Principa u Banja Luci – I faza“ u iznosu od 732.366 KM koji su realizovani na osnovu odluka Vlade Republike Srpske i sporazuma o regulisanju međusobnih odnosa sa Gradom Banja Luka (tačka 6.1.1. izvještaja).

Nepomenuti ostali rashodi - finansiranje projekata u JLS iz sredstava privatizacije državnog kapitala i sukcesije - escrow račun (2.420.108 KM) se odnose na sredstva sa escrow računa koja su Odlukama Vlade Republike Srpske odobrena Preduzeću za finansiranje i sufinansiranje izgradnje saobraćajnica i modernizacije lokalnih puteva na osnovu sporazuma zaključenih sa JLS. Ministarstvo finansija nakon završetka projekata doznačava sredstva za izmirenje obaveza izvođačima radova na transakcione račune Preduzeća (tačka 6.1.1 izvještaja).

Najznačajniji rashodi se odnose na izgradnju saobraćajnice na dionici Univerzitetско-klinički centar Banja Luka do Karađorđeve ulice u Banja Luci (2.148.933 KM) i sufinansiranje izgradnje priključne saobraćajnice na magistralni put M-14.1 u Pelagićevu (165.022 KM).

Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine su iskazani u iznosu od 151.770 KM i u potpunosti se odnose ispravku vrijednosti potraživanja od kupaca primjenom indirektnе metode zastarjelosti potraživanja u skladu sa MSFI 9 - Finansijski instrumenti (tačka 6.2.1.2. izvještaja).

Preporučuje se Nadzornom odboru da obezbijedi:

- ***da se ugovorene plate i naknade plata članovima Uprave određuju u skladu sa Zaključkom Vlade Republike Srpske,***

Preporučuje se direktoru Preduzeća da obezbijedi:

- ***da se plate rukovodećem osoblju određuju u skladu sa Zaključkom Vlade Republike Srpske,***
- ***zaključivanje ugovora o radu na određeno vrijeme u skladu sa članom 39. stav (1) Zakona o radu i članom 10. stav (3) Pravilnika o radu,***

- *priznavanje prava na naknade za uvećanje osnovne plate po osnovu radnog učinka u skladu sa članom 69. Pravilnika o radu,*
- *da se obračun naknada članovima nadzornog odbora vrši u skladu sa Odlukom Uprave i Odlukom o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj,*
- *da se evidentiranje bruto naknada za pomoći zaposlenima, PTT usluga i sudskih troškova, rashoda iz ranijeg perioda i nabavka auto-guma, zaštitne i HTZ opreme vrši u skladu sa članom 2. stav (4), članom 8. stav (7) i članom 26. i Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike i zahtjevima MRS 2 Zalihe,*
- *da se uplate zajednici etažnih vlasnika za troškove investicionog održavanja priznaju kao avansi za nekretnine, postrojenja i opremu, shodno članu 4. stav (13) Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike, a da se nakon informacije o stvarnom utrošku istih izvrši analiza ulaganja i shodno tome, a prema računovodstvenim pravilima za privredna društva izvrši priznavanje ulaganja, te da se uspostavi pomoćna evidencija uplata i trošenja akontacija za investiciono održavanje i*
- *da se na usluge izvršene od pružaoca usluge koji nema sjedište u BiH obračun poreza na dodatu vrijednost vrši u skladu sa članom 13. stav (1) tačka 3. i članom 15. stav (2) tačka 4. pod c) Zakona o porezu na dodatu vrijednost.*

6.1.3. Finansijski rezultat

U Bilansu uspjeha iskazani su ukupni prihodi u iznosu od 137.701.466 KM, ukupni rashodi u iznosu od 107.307.794 KM i neto dobitak perioda u iznosu od 30.393.672 KM.

6.2. Bilans stanja

6.2.1. Aktiva

Ukupna aktiva iskazana je u neto iznosu od 3.481.894.734 KM, a čine je poslovna i vanbilansna aktiva.

Poslovna aktiva iskazana je u bruto iznosu od 4.588.517.162 KM, ispravke vrijednosti 1.132.303.334 KM i neto vrijednosti 3.456.213.828 KM.

Poslovnu aktivu čine stalna sredstva neto vrijednosti od 3.451.136.499 KM i tekuća sredstva neto vrijednosti od 5.077.329 KM.

6.2.1.1. Stalna sredstva

Stalna sredstva su iskazana u bruto iznosu od 4.576.589.822 KM, ispravke vrijednosti 1.125.453.323 KM i neto vrijednosti 3.451.136.499 KM.

Priznavanje pojedinih kategorija stalnih sredstava u toku 2020. godine se vrši preko konta sredstava u pripremi, a nakon ispostavljanja okončane situacije i zapisnika o prijemu vrši se prenos na odgovarajuću kategoriju stalnih sredstava. U okviru stalnih sredstava promjene u toku 2020. godine se odnose na povećanje vrijednosti u ukupnom iznosu od 381.846.800 KM koje se sastoji od nabavki (67.912.918 KM), povećanja vrijednosti procjenom (336.421.872 KM) i smanjenje vrijednosti koje se odnosi na rashode amortizacije (22.459.557 KM) i prenos službenih automobila ustupanjem bez naknade po Odlukama Vlade Republike Srpske (28.432 KM).

Vrijednost stalnih sredstava Preduzeća se, nakon preuzimanja podataka iz evidencija Republičke direkcije za puteve u iznosu iskazanog državnog kapitala, mijenjala procjenama vrijednosti stalnih sredstava izvršenih sa stanjem na dan 31.12.2004. godine (javni putevi i putni objekti), 31.12.2005. (oprema) povećanjem za 4.672.182.379 KM i smanjenjem po osnovu procjene na dan 31.12.2012. godine za 2.061.053.828 KM. Procjene su vršene interno od komisija formiranih od zaposlenih radnika Preduzeća, a promjene vrijednosti stalnih sredstava su iskazane preko revalorizacionih rezervi Preduzeća (tačka 6.2.2.1 izvještaja).

Preduzeće je izvršilo procjenu vrijednosti sredstava i opreme sa stanjem na dan 31.12.2019. godine angažovanjem nezavisnog procjenitelja Ekonomski institut d.o.o. Banja Luka. Procjena je završena u toku 2020. godine, efekti su evidentirani u poslovnim evidencijama Preduzeća dana 02.01.2020. godine, a odnose se na smanjenje nabavne vrijednosti za 4.073.172 KM, smanjenje ispravke vrijednosti za 332.211.864 KM i povećanje revalorizacionih rezervi za 356.296.432 KM. Za dio stalnih sredstava za koja ranije nisu formirane revalorizacione rezerve u iznosu dovoljnom za poništavanje ranijih efekata procjene, u skladu sa paragrafom 40 MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema, izvršeno je smanjenje neraspoređenog dobitka ranijeg perioda u iznosu od 57.903.145 KM, a za dio stalnih sredstava koja su identifikovana procjenom a izgrađena prije 2004. godine povećanje ostalog osnovnog kapitala Preduzeća u iznosu od 38.036.070 KM. Dio stalnih sredstava nije bio obuhvaćen procjenom sa stanjem na dan 31.12.2019. godine, pa je procijenjen u toku 2021. godine i izvršena korekcija uočenih grešaka Tehničkom ispravkom Izvještaja o procjeni vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od 7.023.139 KM.

Evidentiranje efekata procjene analitički nije završeno sa stanjem na dan 31.12.2020. godine, a u glavnoj knjizi Preduzeća efekti procjene su evidentirani preko nabavne vrijednosti stalnih sredstava, čime je nabavna vrijednost potcijenjena, a ispravka vrijednosti precijenjena u najmanjem iznosu od 281.526.453 KM. Zbog navedenog, glavna knjiga i pomoćna evidencija stalnih sredstava nisu usaglašene sa stanjem na dan 31.12.2020. godine, kako je propisano članom 17. stav (3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 94/15 i 78/20).

Iskazana vrijednost stalnih sredstava, revalorizacionih rezervi i neraspoređenog dobitka ranijih godina (za vrijednost obezvrijeđenih stalnih sredstava) sa stanjem na dan 31.12.2020. godine nije u potpunosti priznata u skladu sa zahtjevima MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema.

Za efekte procjene vrijednosti stalnih sredstava sa stanjem na dan 31.12.2019. godine iskazane u finansijskim izvještajima za 2020. godinu nije izvršena korekcija uporednih podataka u odgovarajućoj koloni finansijskih izvještaja za prethodnu godinu u skladu sa MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške, na osnovu čega prezentovana stanja stalnih sredstava nisu iskazana u skladu sa zahtjevima navedenog standarda.

Nematerijalna sredstva iskazana su u bruto iznosu od 7.650.303 KM, ispravke vrijednosti od 415.961 KM i neto vrijednosti od 7.234.342 KM. Odnose se na neto vrijednosti ostalih nematerijalnih sredstava (97.164 KM) i avanse i nematerijalna sredstva u pripremi (7.137.178 KM).

Ukupno povećanje nematerijalnih sredstava u toku 2020. godine iznosi 4.184.660 KM, a najznačajnije se odnosi na nabavke softvera za upravljanje putnom mrežom (1.007.291 KM) po ugovoru sa Planetsoft d.o.o. Banja Luka, SAP poslovni program (2.013.134 KM) po ugovorima sa Prointer ITSS d.o.o. Banja Luka i pilot projekat uspostavljanja inteligentnih transportnih sistema ITS (1.164.237 KM) po ugovoru sa Planetsoft d.o.o. Banja Luka.

Nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine iskazane su bruto vrijednosti 4.568.939.519 KM, ispravke vrijednosti 1.125.037.362 KM i neto vrijednosti 3.443.902.157 KM.

Neto vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme čine zemljište (38.247 KM), građevinski objekti (3.378.167.815 KM), postrojenja i oprema (4.065.463 KM) i avansi i nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine u pripremi (61.630.632 KM).

Zemljište se odnosi na zemljište za sanaciju klizišta Ljeskove vode u Doboju i u Mrkonjić Gradu, koje je u vlasništvu Preduzeća.

Najznačajnija povećanja na nekretninama u toku godine se odnose na ulaganja u projektovanje, nadzor i tehnički prijem javnih puteva i objekata (2.471.100 KM), troškove investicionog održavanja (4.050.103 KM) i radove na izgradnji, rekonstrukciji i rehabilitaciji puteva (11.201.942 KM) od kojih su najznačajniji radovi na regionalnom putu Jahorina-Pale, Podgradci-Mrakovica i sanacija klizišta na dionici puta Kotor Varoš-Mitrovići.

Prilikom evidentiranja novih ulaganja na postojećim putevima (investiciona ulaganja u sanaciju, rekonstrukciju ili rehabilitaciju) Preduzeće ne vrši isknjižavanje zamijenjenog neamortizovanog dijela puta koji predstavlja gornji sloj, odnosno habajući dio asfalta, čime je vrijednost ove kategorije stalnih sredstava uvećana, a efekti uvećanja vrijednosti stalnih sredstava po tom osnovu nisu tačno iskazani.

Najznačajnija povećanja na postrojenjima i opremi u toku godine se odnose na nabavku kompjuterske opreme (1.348.674 KM) i osam službenih motornih automobila (350.000 KM).

Avansi, nematerijalna sredstva u pripremi, nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine u pripremi iskazane su u iznosu od 61.630.632 KM, od čega su investicije u toku (51.363.748 KM) i dati avansi (266.884 KM). Od ukupnog povećanja investicija u toku godine u iznosu od 58.763.769 KM najznačajnija se odnose na ulaganja u magistralne puteve M6 Ljubinja-Ljubinja granica Republike Srpske/FBiH (11.182.578 KM) i Modriča-Podnovlje-Rudanka-Doboj i Derventa-Vrhovi-Šešlje (10.399.212 KM).

Preporučuje se direktoru Preduzeća da obezbijedi da se prilikom evidentiranja novih ulaganja na postojećim putevima vrši isknjižavanje zamijenjenog neamortizovanog dijela puta u skladu sa paragrafom 13 i 70 MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema.

6.2.1.2. Tekuća sredstva

Tekuća sredstva su iskazana u bruto vrijednosti 11.927.340 KM, ispravke vrijednosti 6.850.011 KM i neto vrijednosti 5.077.329 KM. Čine ih dati avansi, kratkoročna potraživanja, gotovina i aktivna vremenska razgraničenja.

Dati avansi bruto vrijednosti i ispravke vrijednosti u iznosu od 8.178 KM se odnose na avanse date dobavljačima za nabavku roba i usluga.

Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i gotovina su iskazani u bruto vrijednosti od 11.919.162 KM, ispravke vrijednosti od 6.850.011 KM i neto vrijednosti od 5.069.151 KM, a čine ih kratkoročna potraživanja, gotovinski ekvivalenti i gotovina i aktivna vremenska razgraničenja.

Kratkoročna potraživanja na dan 31.12.2020. godine su iskazana u neto iznosu od 440.582 KM, a odnose se na potraživanja od kupaca u zemlji i druga kratkoročna potraživanja.

Potraživanja od kupaca u zemlji iskazana su u bruto vrijednosti od 3.599.233 KM, ispravke vrijednosti od 3.190.153 KM i neto vrijednosti od 409.080 KM po osnovu zakupa putnog zemljišta i postavljanja bilborda u putnom pojasu. Korekcija navedenih potraživanja je

vršena u skladu sa članom 59. Pravilnika o računovodstvenim politikama Preduzeća, odnosno u skladu sa MSFI 9 Finansijski instrumenti koji je u primjeni za godišnje periode koji počinju od 01.01.2020. godine, primjenom procenta koji izražava očekivanja o nenaplati potraživanja od kupaca, utvrđenog na bazi prosjeka prethodnog trogodišnjeg perioda. Potraživanja starija od 365 dana se koriguju u cijelom iznosu.

Zakonom o javnim putevima propisano je da Preduzeće može dio putnog pojasa da izda u zakup u skladu sa prostornoplanskom dokumentacijom uz propisanu naknadu. Ukoliko zakupac ne plaća svoje obaveze, naplata potraživanja se vrši sudskim putem, što je definisano i ugovorima o zakupu putnog zemljišta. Preduzeće je u skladu sa računovodstvenom politikom vršilo korekciju vrijednosti potraživanja, ali naplata sudskim putem za najveći broj ugovora nije vršena, što nije u skladu sa članom 3, 5 i 6. ugovora (tačka 6.5. izvještaja).

Druga kratkoročna potraživanja iskazana su u neto iznosu od 31.502 KM (bruto vrijednosti od 3.505.600 KM i ispravke vrijednosti od 3.474.098 KM), a čine ih najvećim dijelom potraživanja od JU Javni fond za dječiju zaštitu za refundaciju naknade plate za vrijeme korišćenja porodijskog bolovanja (23.937 KM) i od zaposlenih po osnovu prekoračenja limita po osnovu troškova mobilnih telefona (4.644 KM).

Ispravka vrijednosti drugih kratkoročnih potraživanja se u najznačajnijem iznosu odnosi na sudski spor (3.419.838 KM) sa firmom „Elektrounion“ d.o.o. Istočno Novo Sarajevo pokrenut u toku 2015. po osnovu naknade štete za kršenje odredaba Zakona o javnim nabavkama. Spor je prvobitno presuđen na štetu Preduzeća, ali je presuda poništena i Sudu BiH upućen Prijedlog za protizvršenje na osnovu pravosnažne i izvršne odluke Suda BiH. Navedeni spor nije obuhvaćen pregledom sudskih sporova dostavljenim od Preduzeća (tačka 6.5. izvještaja).

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani su u iznosu od 4.282.858 KM, a odnose na sredstva na transakcionim računima kod šest poslovnih banaka (3.824.007 KM), namjenskom računu sredstava za eksproprijaciju zemljišta (427.497 KM), računu za poslovne kartice članova Uprave Preduzeća (1.787 KM), deviznom računu (27.959 KM) i gotovinu u blagajni (1.608 KM).

Aktivna vremenska razgraničenja su iskazana u iznosu od 345.711 KM, a odnose se poslovne prihode, koji sa stanjem na dan 31.12.2020. godine nisu bili doznačeni sa JRT na transakcione račune Preduzeća, po osnovu registracije motornih vozila (89.220 KM) i prihoda od UIO (256.491 KM).

Preporučuje se direktoru Preduzeća da obezbijedi preduzimanje aktivnosti na naplati potraživanja od kupaca u skladu sa odredbama zaključenih ugovora o zakupu putnog zemljišta.

6.2.2. Pasiva

Ukupna pasiva iskazana je u iznosu od 3.481.894.734 KM, a čine je poslovna i vanbilansna pasiva.

Poslovna pasiva iskazana je u iznosu od 3.456.213.828 KM, a čine je osnovni kapital, rezerve, revalorizacione rezerve, neraspoređeni dobitak, rezervisanja, razgraničeni prihodi i primljene donacije i obaveze.

6.2.2.1. Kapital

Strukturu kapitala na dan 31.12.2020. godine čini osnovni kapital (197.415.357 KM), rezerve (17.766.231 KM), revalorizacione rezerve (2.742.375.352 KM) i neraspoređeni dobitak (61.870.697 KM).

Osnovni kapital čini državni kapital u iznosu od 159.800.540 KM upisan u sudski registar i usaglašen sa iskazanim kapitalom u poslovnim knjigama.

Ostali osnovni kapital u iznosu od 37.614.817 KM evidentiran je u finansijskim izvještajima Preduzeća u toku 2020. godine kao rezultat procjene stalnih sredstava sa stanjem na dan 31.12.2019. godine. Odnosi se na vrijednost stalnih sredstava identifikovanih procjenom koja nisu bila evidentirana u poslovnim knjigama Preduzeća, a izgrađena su prije 2004. godine, odnosno prije preuzimanja podataka od Republičke direkcije za puteve i nisu bila obuhvaćena osnovnim kapitalom formiranim preuzimanjem podatka iz finansijskih izvještaja Republičke direkcije za puteve, čiji je Preduzeće pravni sljedbenik (tačka 6.2.1.1. izvještaja).

Rezerve Preduzeća čine zakonske rezerve (15.980.054 KM) i statutarne rezerve (1.786.177 KM), nastale u skladu sa članom 231. Zakona o privrednim društvima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 127/08, 58/09, 100/11, 67/13, 100/17 i 82/19).

Revalorizacione rezerve su formirane od pozitivnih efekata procjene nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja izvršenih u ranijem periodu i sa stanjem na dan 31.12.2019. godine (posljednja procjena). U toku 2020. godine smanjene su u iznosu od 31.709 KM po osnovu isknjižavanja neto vrijednosti prenesenih službenih automobila na druge korisnike i povećane u iznosu od 356.296.431 KM kao rezultat evidentiranja procjene stalnih sredstava izvršene na dan 31.12.2019. godine.

Neraspoređeni dobitak iskazan je u visini od 61.870.697 KM, a odnosi se na neraspoređeni dobitak tekuće godine (30.393.672 KM) i neraspoređeni dobitak ranijih godina (31.477.025 KM). U toku 2020. godine neraspoređeni dobitak ranijih godina je povećan u iznosu od 44.218.750 KM po osnovu prenosa dobiti ostvarene u 2019. godini umanjene za izdvajanja za donacije u iznosu od 1.303.650 KM na osnovu Odluka o raspodjeli dobiti Vlade Republike Srpske i smanjen u iznosu od 57.489.376 KM za iznos obezvrjeđenja stalnih sredstava procjenom na dan 31.12.2019. godine, za koja nisu postojale revalorizacione rezerve.

6.2.2.2. Rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi

Rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi iskazani su u iznosu od 195.399.957 KM. Odnose se na rezervisanja za troškove u garantnom roku (4.145.624 KM), rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih po osnovu procjene ovlaštenog aktuaara (224.651 KM), razgraničene prihode i primljene donacije (187.234.275 KM) i ostala dugoročna rezervisanja (3.786.407 KM).

Rezervisanja za troškove u garantnom roku se odnose na sredstva garancija za kvalitet izvršenih radova na magistralnim i regionalnim putevima i pripadajućim objektima po ugovorima sa izvođačima radova.

Razgraničeni prihodi i primljene donacije se odnose na razgraničene prihode po osnovu primljenih donacija, od čega se najveći dio odnosi na sredstva primljena od Vlade Republike Srpske iz Razvojnog programa Republike Srpske, a namijenjena za rekonstrukciju, izgradnju i rehabilitaciju magistralnih i regionalnih puteva i objekata na njima.

Najznačajniji prihodi se odnose na prihode i donacije za izgradnju klizišta Čemerno (59.676.382 KM), puteve na teritoriji opštine Srebrenica (18.288.740 KM), putevi Podgradci-Mrakovica (11.183.270 KM), Vučja Poljana-Muselinovac- Potoci (12.058.906 KM) i Vukosavlje-Podnovlje-Šešlje (11.894.956 KM).

Dugoročna rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih odnose se na sadašnju vrijednost akumuliranih prava zaposlenih na otpremnine za odlazak u penziju (116.316

KM) i jubilarne nagrade (108.335 KM) obračunatih na dan 31.12.2020. godine u skladu sa MRS 19 Primanja zaposlenih, prema izvještaju ovlaštenog aktuara.

Ostala dugoročna rezervisanja se odnose se na rezervisanja za sudske sporove (3.786.407 KM).

6.2.2.3. Obaveze

Obaveze su na dan 31.12.2020. godine iskazane u iznosu od 241.386.234 KM, a odnose se na dugoročne i kratkoročne obaveze.

Dugoročne obaveze se odnose na dugoročne kredite u zemlji i inostranstvu iskazane u iznosu od 97.790.002 KM.

Dugoročni krediti u zemlji (47.829.293 KM) se odnose na obaveze po kreditima za izgradnju, rekonstrukciju i rehabilitaciju puteva, izgradnju tunela i obilaznica od Nove banke a.d. Banja Luka (tri kredita) u iznosu od 23.414.373 KM, UniCredit Bank a.d. Banja Luka (dva kredita) u iznosu od 19.850.870 KM, Addiko Bank a.d. Banja Luka u iznosu od 2.164.050 KM i Komercijalne banke a.d. Banja Luka u iznosu od 400.000 KM.

Preduzeće je 30.10.2020. godine zaključilo Ugovor o sindiciranom dugoročnom kreditu sa UniCredit Bank a.d. Banja Luka i grupom banaka u iznosu od 95.000.000 KM sa kamatnom stopom šestomjesečni Euribor uvećan za maržu, rokom dospijeća od 84 mjeseca i grace periodom od 24 mjeseca.

Ostali ugovori o kreditima su zaključeni u ranijem periodu, kamatna stopa je uglavnom šestomjesečni Euribor uvećan za maržu na godišnjem nivou.

Dugoročni krediti u inostranstvu (51.960.709 KM) se odnose na supsidijarne sporazume koji su zaključeni između BiH i investicionih banaka, a zatim su posredstvom Republike Srpske, Ministarstva finansija zaključeni sa Preduzećem, a odnose se na kredite od Evropske investicione banke EIB 23599, za rehabilitaciju puteva u Republici Srpskoj u iznosu od 41.620.062 KM i Svjetske banke WB IDA 43710 BOS, Projekat putne infrastrukture i bezbjednosti na putevima u iznosu od 10.340.647 KM.

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 143.596.232 KM, a odnose se na kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja, obaveze iz specifičnih poslova, obaveze za zarade i naknade zarada, druge obaveze, obaveze za ostale poreze i doprinose i druge dažbine i pasivna vremenska razgraničenja.

Kratkoročne finansijske obaveze (28.546.727 KM) se odnose na obaveze po dijelu dugoročnih kredita koji dospijevaju za plaćanje u periodu do godinu dana i to od inostranih kreditora (16.306.843 KM) i od komercijalnih banaka u zemlji (12.239.884 KM).

Obaveze prema bankama u zemlji se odnose na obaveze od Nove banke a.d. Banja Luka (tri kredita - 3.388.456 KM), UniCredit Bank a.d. Banja Luka (1.000.000 KM), Addiko Bank a.d. Banja Luka (1.032.221 KM), Raiffeisen Bank d.d. BiH 81.420.854 KM) i Komercijalne banke a.d. Banja Luka (100.000 KM).

Obaveze prema inostranim kreditorima se, pored ugovora od Evropske investicione banke EIB 23599 (6.258.656 KM) i Svjetske banke WB IDA 43710 BOS (1.880.118 KM), odnose i na kredit od Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) 37543 za Projekat rehabilitacije puteva u iznosu od 8.168.069 KM. Obaveze po Ugovoru o dugoročnom kreditu su reklasifikovane u kratkoročne, prema paragrafu 74 MRS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja, zbog neispunjenosti ugovorenog finansijskog pokazatelja.

Obaveze iz poslovanja (12.083.876 KM) se odnose na obaveze za primljene avanse, depozite i kaucije (262.719 KM), dobavljače u zemlji (9.355.362 KM) i ostale obaveze iz poslovanja (2.465.795 KM). Obaveze za primljene avanse se odnose na neidentifikovane

uplate potraživanja za zakup putnog zemljišta i pretplate po osnovu zakupa putnog zemljišta.

Obaveze prema dobavljačima u zemlji (9.355.362 KM) se odnose na obaveze za redovno i zimsko održavanje puteva (4.431.471 KM), za izgradnju, rekonstrukciju i sanaciju puteva (4.798.052 KM) i druge obaveze (125.839 KM).

Ostale obaveze iz poslovanja (2.465.795 KM) se u najznačajnijem iznosu odnose na obaveze prema Ministarstvu finansija po osnovu više kompenzovanih obaveza od prijavljenih potraživanja multilateralnom kompenzacijom za period 2015-2017. godina (2.226.819 KM).

Obaveze iz specifičnih poslova (60.192.986 KM) se odnose na obaveze prema Ministarstvu finansija po osnovu neplaćenih obaveza za otplatu dugoročnih kredita prema inostranim finansijskim institucijama koje Preduzeće, kao krajnji korisnik kredita, ne otplaćuje od 2013. godine. Otplatu kredita vrši Ministarstvo finansija preko Ministarstva finansija i trezora BiH, a neizmirene obaveze po anuitetnim planovima Preduzeće evidentira kao obaveze prema Ministarstvu finansija.

Ministarstvo finansija je sa Preduzećem 18.03.2021. godine zaključilo Sporazum o načinu izmirenja obaveza Preduzeća prema Republici Srpskoj po osnovu projekata za koje su krediti zaključeni u iznosu od 60.192.986 KM, kojim su obaveze po kreditima reprogramirane na period od 10 godina uz grace period od dvije godine.

Obaveze za zarade i naknade zarada (371.444 KM) se odnose na obaveze prema zaposlenima za zarade, naknade zarada i ostala lična primanja obračunate za decembar 2020. godine.

Druge obaveze (35.975.202 KM) su u najznačajnijim iznosima iskazane po osnovu kamata za kredit od Evropske investicione banke EIB 23599 (26.950 KM), od UniCredit Bank a.d. Banja Luka (15.505 KM) i po osnovu zatezne kamate po dugoročnim ino kreditima obračunate od strane Ministarstva finansija (35.824.847 KM). Ostale obaveze se odnose na obaveze prema zaposlenima i naknada članovima nadzornog i odbora za reviziju za decembar 2020. godine, kao i obaveze za donacije prema odlukama Vlade Republike Srpske po osnovu raspodjele dobiti Preduzeća za 2018. i 2019. godinu.

Ministarstvo finansija od 2013. godine obračunava zatezne kamate Preduzeću na ime neotplaćenih ino kredita, koje su sa stanjem na dan 31.12.2020. godine iskazane u iznosu od 35.824.847 KM. Vlada Republike Srpske je Zaključkom od 18.03.2021. godine Preduzeću otpisala zatezne kamate u navedenom iznosu (tačka 6.6. izvještaja).

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine (77.988 KM) se odnose na obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine na teret troškova.

Pasivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 6.348.010 KM, a odnose se na ostala kratkoročna rezervisanja po osnovu redovnog i zimskog održavanja i ostala pasivna vremenska razgraničenja po osnovu rezervisanja u skladu sa odlukama Vlade Republike Srpske.

Ostala kratkoročna rezervisanja po osnovu redovnog i zimskog održavanja (3.276.902 KM) su iskazana po osnovu duga za radove redovnog održavanja magistralnih i regionalnih puteva izvršenih u periodu 01.01-30.04.2018. godine. Istekom Okvirnog sporazuma za period 2012-2016. godine izvođač Prijedorputevi a.d. Prijedor je nastavio vršenje redovnog održavanja puteva za period za koji nije bio zaključen novi okvirni sporazum zbog žalbenih postupaka u procesu javne nabavke, a za obaveze za radove u periodu 01.01-30.04.2018. godine sa Preduzećem je zbog neprihvatanja obaveza pokrenut spor. Presudom Arbitražnog suda u Banjaluci od 07.04.2021. godine Preduzeće

je obavezno da tužiocu, kao izvođaču radova, isplati iznos rezervisanja u roku od jedne godine od dana donošenja presude pod prijetnjom izvršenja.

Ostala pasivna vremenska razgraničenja (3.071.107 KM) se odnose na sredstva rezervisana u skladu sa odlukama Vlade Republike Srpske o finansiranju projekata u JLS, od čega se najznačajniji iznos od 2.529.416 KM odnosi na projekat na području grada Banja Luka - Izvođenje radova na lokalnom putu Čokorska polja – Saračica po Odluci iz 2018. godine.

6.2.3. Vanbilansna evidencija

Vanbilansna aktiva i pasiva su iskazane u iznosu od 25.680.906 KM. Na osnovu informacija objelodanjenih u Napomenama uz finansijske izvještaje čine ih primljene bankarske garancije za dobro izvršenje posla, kvalitet izvedenih radova i po osnovu retencija (152) u iznosu od 25.680.622 KM, primljene mjenice (42) u iznosu od 42 KM i date mjenice (242) komercijalnim bankama po dugoročnim kreditima u iznosu od 242 KM.

Preduzeće je primljene i izdate mjenice iskazalo u vrijednosti od po jedne KM, a ne u vrijednosti ugovorenih sredstava i obaveza po kojem osnovu su primljene, odnosno izdate kao sredstvo obezbjeđenja, čime su vanbilansna aktiva i pasiva potcijenjene u najmanjem iznosu od 261.005.970 KM. Navedeno nije u skladu sa članom 62. i 63. Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike.

Preporučuje se direktoru Preduzeća da obezbijedi da se pozicije vanbilansne aktive i pasive evidentiraju u skladu sa članom 62. i 63. Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike.

6.3. Bilans tokova gotovine

Ukupni prilivi gotovine iskazani su u iznosu od 162.549.747 KM, a odnose se na prilive gotovine iz poslovnih aktivnosti (144.687.265 KM), prilive gotovine iz aktivnosti investiranja (11.612 KM) i prilive gotovine iz aktivnosti finansiranja (17.850.870 KM).

Ukupni odlivi gotovine iznose 169.774.819 KM, od čega su odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (83.436.329 KM), odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (70.405.319 KM) i odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (15.933.171 KM).

Neto smanjenje gotovine na dan 31.12.2020. godine iznosi 7.225.072 KM, gotovina na početku obračunskog perioda iznosi 11.507.930 KM i gotovina na kraju obračunskog perioda iznosi 4.282.858 KM.

Bilans tokova gotovine je sastavljen u skladu sa članom 9-19. Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike, odnosno u skladu sa zahtjevima MRS 7 Izvještaj o tokovima gotovine.

6.4. Vremenska neograničenost poslovanja

Javno preduzeće „Putevi Republike Srpske“ d.o.o. Banja Luka“ d.o.o. Banja Luka je u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanilo da nije značajno izloženo tržišnom, kreditnom i riziku likvidnosti.

6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Na osnovu informacija dobijenih od Preduzeća, na dan 31.12.2020. godine Preduzeće se javlja kao tužilac u 42 sudska spora protiv fizičkih i pravnih lica u najmanjem iznosu od 51.417 KM bez obračunatih kamata i sudskih troškova, a po osnovu zakupa putnog zemljišta.

Protiv Preduzeća se na dan 31.12.2020. godine vodi 181 sudski spor pokrenut od strane fizičkih i pravnih lica u najmanjem iznosu od 3.786.408 KM sa uračunatim sudskim troškovima za štetu nastalu izvođenjem radova na pristupnim saobraćajnicama, neosnovano bogaćenje za naplaćena potraživanja za koja je izgubljen spor, ekspropisane nepokretnosti, regresne tužbe osiguravajućih kuća po osnovu saobraćajnih nesreća sa smrtnim ishodom i slično.

Preduzeće je po osnovu procjene ishoda sudskih sporova za 2020. godinu izvršilo smanjenje dugoročnih rezervisanja u iznosu od 1.364.931 KM (tačka 6.1.1. izvještaja), a na ime okončanih sudskih sporova u toku godine je isplaćen iznos od 904.215 KM. Smanjenje dugoročnih rezervisanja je izvršeno bez odluke Nadzornog odbora (tačka 3. izvještaja).

6.6. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje sačinjene su Napomene, koje pružaju neophodne opšte podatke o Preduzeću, primijenjenim propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama, ali istim nisu u potpunosti objelodanjene dodatne informacije o rashodima, povećanjima stalnih sredstava i neusaglašenim stanjima obaveza prema paragrafu 112 (c) MRS 1 Presentacija finansijskih izvještaja i o otpisu zatezne kamate prema Zaključku Vlada Republike Srpske od 18.03.2021. godine u skladu sa paragrafom 21 MRS 10 Događaji poslije izvještajnog perioda.

Neusaglašena salda potraživanja utvrđena prilikom usaglašavanja potraživanja sa JU Javni fond za dječiju zaštitu nisu objelodanjena u skladu sa članom 18. stav (3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Preporučuje se direktoru Preduzeća da obezbijedi da se u Napomenama uz finansijske izvještaje vrši objelodanjivanje:

- ***svih neusaglašenih salda potraživanja i obaveza u skladu sa članom 18. stav (3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i***
- ***dodatnih informacija prema paragrafu 112 (c) MRS 1 Presentacija finansijskih izvještaja i paragrafu 21 MRS 10 Događaji poslije izvještajnog perioda.***

Revizijski tim

Ljiljana Topić, s.r.

Snježana Tubić, s.r.

Mira Matijašević, s.r.